

The book cover features a light-colored background with a delicate floral pattern of small blue and red flowers and green leaves. A large, ornate gold oval frame is centered on the cover. Inside the frame, the author's name and the title are printed in white. The publisher's name is at the bottom of the frame, flanked by small decorative floral motifs.

Ivana Havranová

**Kúpeľné  
oblátky**

MARENČIN PT





# KÚPEĽNÉ OBLÁTKY



**IVANA HAVRANOVÁ**

**KÚPELNÉ OBLÁTKY**

**MARENČIN PT**

© Ivana Havranová, 2018  
© Marenčin PT, spol. s r. o., 2018  
Jelenia 6, 811 05 Bratislava  
marencin@marencin.sk www.marencin.sk  
Cover © Marenčin Media, 2018  
Design © Katarína Marenčinová, 2018  
699. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-569-0215-8 (viaz.)

ISBN 978-80-569-0216-5 (ePDF)

ISBN 978-80-569-0217-2 (ePub)

# PRVÁ KAPITOLA

## 1.

Sadla si na kufor, nuž, v podstate to bola stará cestovná taška, poriadne ho váhou svojho tela stlačila a najrýchlejšie, ako mohla, to obrovské hebedo zatvorila. Zboku vykúkalo ramienko z podprsenky, nuž batožinu opäť otvorila a biely pásik z textílie zasunula dnu. Ešte pred rokom by si ani len nepomyslela, že sa jedného dňa poberie do kúpeľov.

Ale mali by ste ísť, pani Riečna. Ste po vážnej operácii a kúpele vám zregenerujú organizmus, naliehala lekárka, keď sa Eva ošívala. A akoby sa nie! Veď už dvadsať rokov nosí na prstenníku ľavej ruky obrúčku a Ondreja neopustila ani na jeden celý deň. Ak, pravdaže, neráta operáciu kolena. To však nebolo nič, nijaká tragédia, veď sa za ňou zastavil každý deň idúc z práce.

Pani doktorka, a čo si ten môj doma počne sám! Veď nevie variť, prať... ochkala.

Naučí sa, nebojte sa. Chlap, ak musí, zvládne viac, ako by ste si mysleli, usmiala sa lekárka, ktorá svoje pacientky poznala ako vlastnú dľaň. Prvý raz sa vykrúcajú, že ísť nemôžu, nedovolí partner, majú domáce zvieratá alebo deti, druhý raz sa už pýtajú samy.

No dobre. A na ako dlho by to bolo? spýtala sa rezignovane Eva Riečna.

Na tri týždne, pani Riečna! pozrela na pacientku lekárka a akosi aj trochu nechtiac sa žene zapozerala do tváre. Vrásky na čele aj vôkol úst, nuž a hlbšie okolo takmer vyhasnutých modrých očí. A pod nimi ešte aj jemné opuchlinky, ľudovo povedané vačky. Pleť nezdravá, sivá, z hlavy vyrastali šedivé vlasy a kontrastovali s čiernou, dohárajúcou farbou... Nebola u kaderníčky vari aj pol roka. Táto ani nie päťdesiatročná žena je opotrebovaná viac, ako by vo svojom veku mohla byť. No a, pravdaže, pneumatika okolo pása, silné boky, hrubé stehná... Ešte je aj obézna, skonštatovala pre seba lekárka a aj to iba veľmi narýchlo.

Pani Riečna, ako sa stravujete? Teraz, po operácii, by som odporúčala viac zeleniny ako mäsa a tukov. Aby ste trochu zhodili a kolenu odľahčili, povedala, poznajúc odpoveď.

No ale viete, pani doktorka. Mäso je hneď hotové a nie je s tým robota. My ho máme prakticky každý deň. V neakej podobe. Párky, klobásku, slaninku...

Skúste tak tri razy do týždňa uvariť niečo iné. Napríklad cestovinu, zeleninu...

No, to by ma ten môj nepochválil, vzoprela sa žena stredného veku a jej tvár sa zvrátila do grimasy, akú robia nespokojní šaškovia.

Ako chcete. Je to už na vás. Takže sa pripravte na odchod do kúpeľov. Možno o štyri mesiace, skončila odbornú konzultáciu s pacientkou a strčila jej do ruky recept: A toto si vyberte v lekárni. Na cholesterol a cukrovku. Nezabudnite! A... dovidenia.

Eva Riečna zobrala recept a študujúc, čo lekárka napísala, sa pobrala von z ordinácie.

Keď sa doma pochválila s tým, kam ju posielala doktorka, Ondrej takmer vyletel z kože: No počkaj! To akože ty odídeš a ja budem sám doma?

Dobre si to pochopil. Ja odídem a ty budeš sám doma.

A variť? A prať? A starať sa o sliepky a psa? Há? To mám robiť ja? A načo mám ženu? zvyšoval hlas.

Eva, inak celkom bezkonfliktová manželka, nechápala, čo vraví. Veď dobre, vedela, že musí doma robiť všetko, čo Ondrej pospomínal. A to i napriek tomu, že chodí normálne do práce. A teda... Dosť náročnej. Veď vstávala o piatej ráno a bežala do školskej kuchyne, aby sa na obed deti najedli. Dvíhala tam plné ťažké kastróliká jedla, plakala pri krájaní aj dvoch kíl cibule... Veď ako aj všetky kuchárky. Tak ju napajedil, že odrazu si povedala: A nech sa aj roztrhne. Pôjdem. Veď aj ja mám právo na kúsok zdravia!

Ondrej, ja do tých kúpeľov jednoducho pôjdem! Darmo sa jeduješ. Som po operácii a pomôžu mi! nedala sa.

A od toho dňa až do odchodu spolu vraveli iba o veľmi nevyhnutných rodinných veciach. Že kto pôjde zaplatiť elektrinu, plyn, kto sa poberie hore na lúku s Azorom, aby sa vybehal. Vlčiakom, čo do dvora prikvitol sám a nemala srdce ho vyhnať. Zhovárali sa iba o tom, kto urobí to, kto ono. Je síce pravdou, že Eva prichádzala z práce okolo tretej, teda skôr než Ondrej, no necítila si nohy ani ruky. Bolela ju každá jedna bunka. Od končekov prstov až po ramená. Ondro prišiel okolo piatej, pracoval na družstve ako traktorista a niekedy sa dovliekol na urachotenom rozheganom stroji až domov. Zaparkoval mašinu na dvore a ako prišiel, tak sa skydal do postele. V montérkach, v zelenom vatovanom kabátci... Vtedy sa jej zdalo, že sa neovládne a niečím chlapa ovalí. Kvôli jeho manierom preobliekala po každých dvoch týždňoch paplóny aj vankúše, puch družstva ju budil aj v noci. Cítila kravín i pohnojenú roľu. Pretože... Ondrej sa ani nikdy poriadne nevydrhol. Vždy len tak ledabolo, aby sa nepovedalo, a telo zostávalo obalené do neviditeľnej clony nečistôt vlastne po celý jeho život.

Evu, pravdaže, trápilo, že muža nechá samého doma. Veď aj všeličo počula, ako sa na takých slamených vdov-

cov lepia všelijaké ochechule, aj sa bála, či neumrie od hladu – chlap, i sliepky s Azorom... No v tom najtajnejšom kútiku duše sa do kúpeľov tešila. Po prvý raz vypadne z domu tak, že starý jej nebude stáť za chrbtom!

Pripravovala sa starostlivo, aby nemala nejaké veľké výčitky svedomia. Navarila zopár jedál, nakládla do misiek z plastov, na vrch napísala zemiaky a mäso, ryža a kura, segedínsky guláš a knedľa... Nádobu strčila do mrazničky, Azorovi nakúpila žrádlo, aby Ondrej náhodou nezabudol, alebo keby sa chlapovi lenivému nechcelo...

Keď zistila, že nemá ani poriadne pyžamo a bielizeň, zašla do obchodov a všetko si veľmi skromne doplnila. Ešte tepláky na cvičenie a tenisky, kadernička a koniec. Mohla začať baliť. Týždeň dopredu. Aby na nič nezabudla, aby mala všetko, čo bude na trojtýždňový pobyt v kúpeľoch potrebovať.

A keď si Eva bola istá, že všetko zvládla a nič nezanebala, netrpezlivo čakala na Deň D.

## 2.

Do odchodu teda zostával necelý týždeň.

Eva nervóznela, odrazu sa bála cestovania, stretnutia s ľuďmi, odrazu sa bála vo veľkom cudzom svete zostať sama, bez muža. Nikdy sa takto ešte neocitla. Od svadby šla životom vedno s manželom, a hoci pred svadbou život milovala a každý deň žila naplno, po svadbe sa všetko zmenilo. To, čo dovtedy považovala za prirodzené, sa odrazu stalo nemožným. Napokon, život manželskej dvojice určoval Ondrej.

Veď ja som celkom stratila slobodu! Aj tú vnútornú! Veď stále myslím iba na to, čo by povedal Ondrej. Vari

som už načisto ohlúpla? zľakla sa samej seba a dušovala sa, že určite zvládne všetko aj bez chlapa. Pricestovať do kúpeľov, vybaviť všetky formality, vyplniť všetky dotazníky, ubytovať sa, obehať lekárov, absolvovať potrebné vyšetrenia a začať s procedúrami.

Ondrej sa po celý čas čakania na odchod manželky správal tak, ako sa správajú namosúrení chlapi, čo denne vysedávajú v krčme a popíjajú. Nijaká podpora Evinej vystresovanej dušičky, nijaké zľutovanie nad jej svedomím, ktoré ju teda nešetrilo. A tak sa v napätých chvíľach o sebe podozvedala veci, ktoré dosiaľ nevyslovil nikdy.

Sobota sa zdala ako vystrihnutá z kalendára nádherých jesenných obrázkov. Spiecky sa premávali po dvore so zdvihnutými hlávkami ako dámy na módnjej prehliadke, kohút rozhrabával hnoj, akoby mu škŕkalo v bruchu. Farebné perie sa podvolilo jemnému jarnému vánku, aby sa v ňom prehrabával, ískal ho... Kohút z času na čas zakikirikal a Eva mala pocit, že čas stojí, nepohol sa ani o piad' a ráno nie a nie sa vytratiť z dvora.

Na stole čerstvé pečivo, biele rožky, maslo, saláma, lipový čaj rozvoniaval sladkým kvietim a Eva sa nevedela dočkať Ondra. Spolu raňajkovali iba v sobotu a v nedeľu. Celý týždeň sa pred odchodom do práce často ani nevideli. Tak rýchlo sa rozutekali z domu.

Ešte si zaliala kávu... Do jemného hnedého prášku z kávových zŕn opatrne naliala vriacu vodu z kanvice, z kvetovanej šálky sa zadymilo, para sa pobrala ďaleko do sveta a čím viac sa ponáhlala, tým skôr si Eva mohla dopriať poriadneho hltu. Horúčosť chladla a Eva sa na prvý dúšok rannej kávy tešila ako malé dieťa na kus čokolády. Po noci jej tento rituál padol naozaj dobre. Vždy po ňom ožila.

Konečne sa objavil.

V červených trenírkach a bielom tielku si sadol za stôl a ak by si niekto myslel, že manželke prekážal pach jeho

neumytých úst, tak by sa mýlil. Možno na začiatku spoluzitia, možno v mladosti... Eva si však zvykla. Aj na pach jeho nôh vo chvíli, keď sa vyzul z topánok aj z ponožiek, aj na pach jeho spoteného podpazušia... Veď chlapi majú smrdieť, vravela si sama pre seba, pretože to počúvala od všetkých vydatých, čo mala vo svojom okolí. Vedela veľmi dobre, že Ondro si za celý ich spoločný život neumyl ani raz zuby. Zubná kefka, stará ako dom, v ktorom žili stála opretá o stenu pohára, žltla, chátrala, vypúšťala štetiny, ale do rúk ju nezobral nikto. Ondrove ústa sa s pribúdajúcimi rokmi stávali kráterom, plným poškodených, zapáchajúcich zubov.

Tak čo? Vyspatá? prihovoril sa žoviálne manželke.

Ale... Nejako ma bolí chrbát. To z tých včerajších fašírok. Napražila som ich tuším aj za dva plné vandle. Deti ich tak lúbia... A večer si nebudem cítiť telo! Uvidíš! zabedákala, poznajúc, čím prechádza celý človek pri varení pre stopäťdesiat detí. Ustavične v miernom predklone dáva zabrať krížom, chrbtu, nohám.

Veď sa už toľko nesťažuj. V tých kúpeľoch ťa napravia, zavtipkoval a dodal: Oni alebo on.

Aký on, Ondrej?

No veď sa už len voľáky nájde. Lepší odo mňa. Kúpele sú veľmi príjemná vec, nie? zobral rožok, naložil naň inoveckú salámu a pustil sa doň. Zuby neslúžili, napokon si kúsok po kúsku odlamoval a spolu s paradajkou strkal do úst. Necht na pravom palci sa celý zdeformovaný krútil, zachytával pod seba každé zrnko prachu a Ondro pri takomto jedení na výstavu krásy veru ísť nemohol.

Mal by si si dať vytrhnúť ten mrzký necht! Nech vyrastie poriadny, zdravý! Veď toto vyzerá strašne! odbočila od témy pre istotu Eva. Strapaté vlasy celkom stratili lesk, a hoc i chodila raz za dlhý čas ku kaderníčke, už sa nikdy neligotali zdravím! Nepomáhali balzamy, oleje... A pritom sa od kaderničky vracala vždy o pätnásť eur chudobnejšia!

Evka, a čo teba po mojom nechte? Staraj sa ty o to, aby si doma nič nezabudla. Lebo ja ti to tam nosiť nebudem, ja veru nie, odvetil s čudným pokojom v hlase.

Veď preto sa balím dopredu, nech na nič nezabudnem, Ondro. A v podstate mám všetko zabalené. Ešte nejaké maličkosti. Nožničky na nechty, šitie, ak by odpadol gombík... Usmiala sa na oplátku a konečne začala popíjať kávu. Ešte zahryzla do suchého rožka, maslo a džem nepotrebovala. Milovala chuť samotnej upečenej múky a ak bolo pečivo celkom čerstvé...

No dobre! Tak teda dojedzme a poďme do roboty. V záhrade je veru čo robiť. Ale aby si vedela. Kým odídeš, ja sa doma ničoho ani nedotknem. Dosť sa narobím potom! oznámil a pobral sa k Azorovej búde na lavičku. Sadol si na zle ohobľované drevo ošľahané silnými dažďami, zapálil cigaretu a pozeral na oblohu.

Eva zostala ticho, akoby povedal niečo oveľa horšie. Pozerala za odchádzajúcim mužom a nenašla nijakú vhodnú odpoveď: To mám teraz robiť aj robotu za neho? To si už teraz mám zodrať ruky po lakte? premýšľala a rýchlo sa pustila do spratávania tanierov a šálok. Azor vrtel chvostom, tešil sa z pána a májového dňa, plného teplých slnečných lúčov.

Dom upratala jedna-dve. Eva už mala na upratovanie grif. Najskôr povysávala tri izby, utrela prach, potom sa pustila dočistenia kúpeľne a toalety, po dvoch hodinách sa presunula do kuchyne a zamiesila cesto na langoše. Od večera namočená fazuľa už pomaly bublala na sporáku, Eva pridala soľ, kúsok údeného mäsa, kúsok klobásy a za malú lyžičku červenej papriky. Zvedavo ochutnala, chýbali malé, pokrčené guľôčky čierneho korenia. Tie ju zo všetkých prísad do jedál fascinovali najviac. Vyzerali ako veľmi staré, zošúverené hlávky bez očí.

Po chvíli kuchyňu opustila, vonku ju čakala motyka a planty paradajok.

### 3.

Paradajky pestovala v láskou a radosťou. Nepotrebovali veľa, napokon, pre dvoch postačilo aj zo päť, zo šesť koreňov! No každý rok posadila okolo dvadsiatky, aby potom potešila svoje kolegyne v robote. Mestské ženy, naučené iba na červené gule zo supermarketu, ktoré voňali ako nič, chutili ako nič... Našťastie ich bolo aspoň vidno.

Eva videla paradajky ako niečo zázračné. Ak dozreli v záhrade na letnom slnku, chutili sladučko, lepšie od niektorých fajnových jabĺk. Ba ešte lepšie: Podľa mňa sú paradajky ovocím, vravievala Ondrejovi, keď veľké nakrájané kúsky plné dužiny trónili na tanieri vedľa kusa opečenej slaninky a spolu voňali po celom dome.

Akože ovocie! Veď je to zelenina! nerozumel.

Veď hej! Ale pozri sa. Aj melóny sú zelenina a koľko je v nich dobroty! Viac ako v niektorom ovocí.

Do odchodu z domu zostávali tri dni a keď si Eva zrátala, koľko ju ešte čaká roboty, čo všetko musí posadiť, zasiať a ako obriaďiť jarnú záhradu, chytala ju panika.

A nemohol by si mi pomôcť? Čo? Veď o tri dni odchádzam a sama jednoducho všetko urobiť nestihnem, obrátila sa na svojho muža s nádejou, že sa zľutuje.

Nemohol. A keď sa tam budeš vyvaľovať v bazéne, nezavolaš mi, aby som ti pomohol, však? Ani keď ťa bude masírovať nejaký štramák! odvrkol.

Pochopila.

Nebude s ním nejaká reč. Chytala sa teda motyky a pomaly si vytvorila hriadku na celkom slušne silné paradajkové planty. Priniesla ich zo skleníka, mali by prežiť.

A pozor, aby ti to ešte nezamrzlo! Môže sa stať! Veď je iba máj! presunul sa Ondrej na ležadlo a vedľa na zem položil popolník a cigarety...

Len sa nestrachuj, Ondrej. Ty škodu mať nebudeš. Ak zmrznú, tak zmrznú. Premárnená robota. Ale moja, nie tvoja! odvetila pokojne a venovala sa práci.

Keď sa už všetky korene upevnené o drevené tyče týčili nad zemou, Eva si konečne vystrela chrbát a zacítila v kolene silnú bolesť! Celkom podvedome zjojkla, neuvedomujúc si, že v záhrade nie je sama.

Čo stonáš? Čo jajkáš? Veď sa teš! Lebo veru máš z čoho! ozval sa ležiaci chlap s rozkročenými nohami. Z tréningu mu na svet vykúkal nástroj, ktorý mávajú muži pred svetom ukrytý.

Bolí ma to koleno! A veď by nemalo, zašomrala Eva sama pre seba a už vedela, že od Ondreja sa ľútosť nedočká: Aspoň si slušne ľahni, nech ti z gaty nevyskakuje ten tvoj leňoch, ozvala sa podráždene, lebo ktokoľvek by šiel ulicou a pozrel cez drôtený plot do záhrady, videl by. Schytila motyku a pobrala sa zasadiť fazuľu.

Iba od oka si ukazovákou urobila v zemi rovný riadok a o chvíľu sa už fazuľky, vysypané z dvoch vrecúšok, vĺali v pôde, pripravené klíčiť, a čakali, kým ich Eva poriadne zasype.

Bože, obed na sporáku! spomenula si a utekala do domu. Polievka sa varila ako treba, cesto na langoše sa driapalo z misky ako neposlušné dieťa z detskej postieľky. Kus z neho sa už preplazilo na obrus stola. Eva rýchlo vytiahla rajnicu, naliala do nej olej a nechala ho rozpáliť. Odtrhla kus cesta, vynatáhovala takmer dookružla, až v strede zostalo celkom priehľadné. A prvý langoš uložila do horúceho omastku z bravčovej masti. Zasyčal hadím sykotom, horúca tekutina sa mu pomaly dostávala do každej jednej priehlbiny, menila farbu cesta a o chvíľu Eva obracala kúsok na druhú stranu.

Ondreja vtiahol do domu závan smaženého jedla. Jeho vôňa sa rozložila po dvore ani pavúčia sieť a tak dráždila nos, že telo odmietlo ležať.

Dáš mi jeden? spýtal sa akoby nič. Akoby ani od rána nepichal, neublížoval, nebol darebný.

Na obed. Nedávno si raňajkoval a nerobíš celkom nič. Ktože vyhladne od ničnerobenia? Pekne si počkaj na obed, Ondrej, odvetila žena a laktom mužovi naznačila, že zavadzia. Prvý, urobený do chrumkava, vložila do kastróla, potrela slanou masťou s cesnakom, s druhým urobila to isté a Ondrej ešte stále stál obďaleč a čakal, že Eva sa poddá a strčí mu do rúk niečo, čo tak veľmi miloval. Veľký, do ružovkasta opražený langoš.

Konečne dovarila, poutierala masťný sporák, pozrela na hodiny a veru... Stihla to len tak-tak. Na kuchynský stôl rozložila príbor, do hlbokých bielych tanierov nabrala hustú fazuľovú polievku a celkom vriacu ju položila pred Ondreja. Potom dala za žufanku aj sebe a sadla si oproti svojmu chlapovi.

Neoblečieš sa? spýtala sa, poznajúc odpoveď.

Neoblečiem.

Tak dobrú chuť, povedala, akoby sa nechumelilo, hoci mala sto chutí vstať od stola a preniesť svoj obed von, na dvor.

Ondrej sa pustil do jedla ako nevelká ošípaná do vedra s várou. Chlípal a mľaskal, obrátenou dľaňou si utieral ústa, z taniera rukou vyberal údené aj klobásu. Pozerala na neho jedným okom a vôbec sa nečudovala. Poznala toho svojho. A hoci ani sama nedbala na veľkú slušnosť, Eva svoje hranice mala. Napríklad chlípanie a mľaskanie sa jej videlo veľmi nepríjemné. Najmä ak človek nesedel za stolom sám.

Keď položila na stôl kastról plný cesnakový langošov, Ondrej sa pretvoril na riadneho požiarača váry. Prvý langoš rozkmasol na dve nerovnaké časti a zhltol ich na dvakrát. S ústami plnými praženého cesta prežúval ťažko a vôbec nevnímal, že z kútikov úst sa vydrala

masť, aby pomaly stekala po brade až niekam na chlpatý  
hrudník.

Utri si ústa, Ondrej.

Až keď dojem, odvetil a Eva si všimla jeho oči, také  
sústredené na jedlo, že ju takmer nevnímal.

## DRUHÁ KAPITOLA

### 1.

Stála pri obloku a pozerala na dvor. Ondrej držal v ruke vzduchovku a naháňal potkana, nie menšieho od mačky. Hoci toto zviera nevidela živé po prvý raz, vždy sa jej zodvihol žalúdok. Schovávali sa, potvory, v dierach okolo hnoja, vopchali sa do kurína, vyžrali sliepke mozog, ak v zime krmila zrnom vtáčence, celkom určite krmila aj tieto hnusoby s dlhým chvostom, plným chorôb. Niekde čítala, že ak je potkan v núdzi, otvorí si kdesi v špajze fľašu s olejom, vopchá do nej chvostisko a poriadne ho vylíže. A potom aby nemal toľko nechutnej energie!

Utekal pod kurín! zakričala cez zatvorené okno, a to, že Ondro nevnímal, brala ako sústredenosť na prácu.

Jedna odporná, špinavá zver, šomrala, a keď potkana porovnávala s malými sivými myšami, ktoré sa vždy pred zimou sťahovali do komory vedľa kuchyne, mala pocit, že ide o nežné, zvieracie víly. Otočila sa od obloka a nechala celú záležitosť na muža.

Pomaly sa odpájala od rodiny, domu a snažila sa spriatelíť s myšlienkou, že v kúpeľoch prežije celé tri týždne medzi cudzími ľuďmi. Odrazu sa celé jej vedomie stávalo rozpolteným. Pretože na jednej strane chcela vypadnúť z domu, zostať niekoľko dní bez povinností a stereotypnej, ťažkej roboty v školskej kuchyni aj doma, na druhej strane jej však akosi chýbala guráž. Guráž rázne otvoriť dvere tam, kde to nepoznala, oznámiť, že aha, som tu, a pritom sa netriasť strachom, neistotou.

Avšak... Všetko sa zbehlo tak, že naozaj odchádza, a Ondrej sa po prvý raz cítil zneistený. Napokon... príde domov a v kuchyni nikto, sadne si za stôl, čakajúc na jedlo, nijaké však nedostane. A všetka tá jej robota v byte a okolo domu...

Sama som zvedavá, ako vydržím bez všetkej tej driny! Ponorená v nejakom bazéne sa utrápim kvôli sliepkam a psovi... Hundrala, dorábajúc buchty na pare. Niektoré posypala orechmi, zo dve makom...

Ondréééj! Obed! zakričala na plné hrdlo a čierny smaltovaný kastról plný polievky položila do stredu stola: Veď nech si naloží sám, pomyslela si a do malej modrej misky naliala za žufaňu šošovicovej so zeleninou.

Ondrej sa pomaly došuchtal do kuchyne, vzduchovku oprel do kúta medzi dvermi a kredencom a sadol si za stôl.

Naháňaš potkana a pred jedlom si neумыješ ruky? Fúj! pozrela na muža s odporom a ten si teda rozkazovať nedal.

A čo som ho chytal? Veď dostal dávku rovno do hlavy! Chytal som iba pušku!

A potom? Potom si ho dal kam, hááá?

Zakopal na hnojisko! odvrkol.

A tam prešiel po vlastných?

Tam som ho preniesol na lopate. Počúvaj, Eva. Nemudruj a nalej polievky! osopil sa na ženu.

Naber si sám! Nevie, koľko chceš! usmiala sa zlo-myselne. Ondrej teda zobral žufaňu a tri plné šupol do taniera. Keď chlípuč dojedol, chlebom vytrel tanier a s očami plnými napätia čakal na druhé.

Máme buchty na pare! Aké chceš? Orechové, alebo makové... dostal na výber.

Také aj také, žena! A nakydaj na ne poriadne masti! Nieže budeš na mne šetriť! zavelil výhražným hlasom.

Eva uložila a plytký tanier štyri pekné, nakysnuté